

Ontwerpers spelen hoofdrol bij duurzame stedenbouw

De vraag uit de zaal was helder en bijna smekend: 'Hoe realiseren we een omslag, hoe zorgen we dat beroeps-groepen als stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten en planologen duurzaamheid oppakken? Dat ze eens over de schutting van hun eigen discipline heen kijken?' Martin Dubbeling, medeauteur van het boek 'Duurzame Stedenbouw; voorbeelden en perspectieven' en al jaren een pleitbezorger van een duurzaam stedelijk ontwerp, reageert met een trieste constatering: 'De noodzaak tot duurzame stedenbouw landt niet bij mijn collega's. De opdrachten vliegen hun om de oren. En nergens in die opdrachten staat te lezen dat ze een ecologische wijk moeten maken, of een wijk die zestig jaar meegaat. Mijn collega's worden niet gedwongen, dus waarom zouden ze zichzelf er mee bezig houden?'

Op het minisymposium 'Perspectieven voor de praktijk van duurzame stedenbouw' op 23 mei, georganiseerd door het ministerie van VROM, gingen ontwerpers, beleidsmakers en milieuperts in gesprek over de praktijk van het duurzaam inrichten van steden. Een klacht is dat lokale overheden niet weten hoe ze duurzaamheid moeten

Foto: Peter van Bolhuis

Goed voorbeeld van duurzame stedenbouw: EVA Lanxmeer in Culemborg.

vertalen in voorwaarden voor planprocessen, hoe ze het inhoudelijk moeten koppelen aan een programma van eisen voor een ontwerper. Van tevoren afspraken maken over wat duurzaamheid voor een project betekent, is dan essentieel. De een kijkt namelijk puur

technisch, vanuit een milieu- en energieblek. Een ander kijkt naar de fysieke gesteldheid van een wijk en de waardering van bewoners.

Het ontwerpinstrument speelt hierin een belangrijke rol, mits alle partijen daarvoor open staan. Want het ontwer-

pinstrument is, althans volgens de Delftse hoogleraar stadsontwerp Henco Bekkering, het enige gereedschap dat ooit door de mensheid is bedacht om complexe uitdagingen als deze het hoofd te bieden. 'Door te ontwerpen kun je zaken in verband brengen die op geen enkele andere wijze in verband zijn te brengen.'

De ontwerper zelf heeft zich volgens Bekkering aan regels te houden. 'Als ontwerper moet je aansluiting zoeken bij de ontstaansgeschiedenis van een plek om daar iets moois te maken. Dit is dubbel efficiënt. Aan veranderingen in de stedenbouwkundige structuur – met al zijn functies, eigendomsverhoudingen en ondergrondse infrastructuur – hoef je minder geld uit te geven. Maar veel belangrijker, je begrijpt daardoor waarom mensen zich hechten aan een omgeving. Als je geen rekening houdt met tradities en continuïteit, is de kans op een tweede Vreewijk – volgens velen in de zaal een zeer geslaagde wijk – erg klein.'

Mark Hendriks

Meer informatie:

www.duurzamestedenbouw.nl